

Το πρόβλημα της αμαρτίας

/ Γενικά / Πεμπτουσία

Απ' τη στιγμή που θα τεθεί το ερώτημα της ανθρώπινης ψυχής, απλώνεται εμπρός μας ένας απέραντος ωκεανός θείων και φοβερών μυστηρίων. Κι όταν πάλι τεθεί το ερώτημα της αμαρτίας, τότε κάθε ανθρώπινη συνείδηση μεταβάλλεται σ' ένα σπασμό εμπρός στο δυσερεύνητο «μυστήριο της ανομίας» (Β' Θεσ. 2, 7) και της δυνάμεώς της. Η ανθρώπινη ψυχή από την ίδια τη φύση της συνεχώς υπερεκχυλίζει έξω από όλα τα όρια του ορατού επίγειου κόσμου μας και εισδύει στην επέκεινα απεραντοσύνη. Αλλά το ίδιο και η αμαρτία. Και η ψυχή και η αμαρτία σαν να μην είναι από αυτό τον κόσμο, αλλά από τον άλλο. Και πράγματι, αυτό συμβαίνει· η ψυχή είναι από το Θεό, η αμαρτία από το διάβολο. Όταν η ψυχή παραδοθεί στο Θεό και ζει σύμφωνα με τους νόμους Του, τότε βαθμιαία η ζωή της μεταβάλλεται σε παράδεισο. Όταν όμως η ψυχή δοθεί στην αμαρτία, το «νόμο» αυτόν του διαβόλου, η ζωή της βαθμιαία μεταβάλλεται σε κόλαση.

Η αμαρτία είναι το μόνο «παρά φύσιν» στη φύση του

ανθρώπου και του κόσμου. «Αλλοτρία», ξένη, παρείσακτη, κακοποιός, δήμιος, ανθρωποκτόνος, —αυτό είναι η αμαρτία μέσα στον καθένα μας. Αλλά στην καταστρεπτική δύναμή της, η αμαρτία είναι κάτι ακόμη χειρότερο και φοβερότερο από όλα αυτά. Τί; Στην ουσία της, στην ενέργειά της, ταυτίζεται με το διάβολο, αφού και αυτή διαφθείρει, διαστρέφει και καταστρέφει. Κατά τον απaráμιλλο ορισμό του θαυμάσιου ευαγγελιστή του Χριστού, του αγίου Ιωάν. του Χρυσοστόμου· «Ο διάβολος είναι η αμαρτία». Ιδού, σ' αυτό έγκειται όλο το «μυστήριο της αμαρτίας και της ανομίας» και όλη η δύναμη της αμαρτίας και όλη η κόλαση της ανομίας. Δεν υπάρχει διάβολος χωρίς αμαρτία, ούτε αμαρτία χωρίς διάβολο. Και στην πιο μικρή αμαρτία κρύβεται ο διάβολος. Μικρός ίσως, αλλ' όμως διάβολος. Και ο διάβολος είναι ανελέητος για τον άνθρωπο. «Αμαρτία αποτελεσθείσα αποκύει θάνατον» και «τα οψώνια της αμαρτίας θάνατος» (Ιακ. 1, 15. Ρωμ. 6, 23). Ιδού ποιά είναι η τελική φρικαλεότητα της αμαρτίας· ο θάνατος. Η πείρα του ανθρώπινου γένους βεβαιώνει ότι η αμαρτία και ο θάνατος είναι ταυτόσημες καταστρεπτικές ενέργειες του διαβόλου. Μ' αυτές ο διάβολος κρατά τους φιλαμαρτήμονας ανθρώπους στο φρικτό αγκάλιασμά του. Έως πότε; Όσο ο άνθρωπος μένει αμετανόητος. Εκείνος που μετανοεί κατά Θεόν σώζεται.

Στον επίγειο κόσμο μας τεράστιο ορθώνεται το «μυστήριο της ανομίας», το μυστήριο της αμαρτίας, το μυστήριο του κακού. Ενώ αντίθετα το μυστήριο του αγαθού, που είναι έμφυτο στη συνείδηση του ανθρώπου, πάντοτε συνδέεται με τις

ζωηφόρες ρίζες του, με την πηγή παντός αγαθού, το Θεό, και μάλιστα το Θεό και Κύριο ημών Ιησού Χριστό. Απ' Αυτόν τρέφεται και συντηρείται στη ζωή και την αθανασία. Αυτός, ο Χριστός, ως Θεός κάθε αγαθού, ήρθε στον επίγειο κόσμο μας, για να μας δώσει φάρμακο για κάθε αμαρτία, για κάθε κακό. Διότι δεν υπάρχει κακό έξω από την αμαρτία της ανθρώπινης φύσεως. Και αυτό είναι η μετάνοια. «Μετανοείτε· ήγγικε γαρ η βασιλεία των ουρανών» (Ματθ. 4, 17). Ήγγικε, ήρθε η σωτηρία, η θεραπεία, η ζωή η αθάνατη και αναμάρτητη. Αν ο άνθρωπος απορρίψει αυτό το μοναδικό παν-φάρμακο, τη μετάνοια, τότε το ανθρώπινο ον αναπόφευκτα παρασύρεται στο δαιμονισμό, στο σατανισμό, στη βασιλεία του κακού· την κόλαση.

Με την αμαρτία ο άνθρωπος εναντιώνεται στο Θεό, γίνεται θεομάχος, αντίθεος. Η αμαρτία, ως κύρια ενέργεια του διαβόλου, δεν υποφέρει ούτε το Θεό, ούτε τίποτε το θεϊκό. Και όταν εγκατασταθεί στην ψυχή του ανθρώπου, σκοτώνει βαθμιαία κάθε καλό μέσα του, πρώτα την πίστη, κατόπιν την προσευχή, την αγάπη, τη νηστεία, την ελεημοσύνη. Με τη φιλαμαρτησία του ο άνθρωπος επιτελεί βαθμιαία την αυτοκτονία του. Δεν υπάρχει φοβερότερος ανθρωποκτόνος από την αμαρτία· είναι πράγματι ο φονιάς του ανθρώπου. Γι' αυτό η κύρια μέριμνα του πνευματικά άγρυπνου ανθρώπου είναι να σκοτώσει την αμαρτία μέσα του και μ' αυτό τον τρόπο και τον ίδιο το διάβολο, που μας δολοφονεί με την αμαρτία. Αλλά πώς να σκοτώσει, την αμαρτία; Πώς να σκοτώσει το διάβολο; Αυτό μπορεί να το κάνει μόνο ο Θεάνθρωπος Κύριος Ιησούς Χριστός, ο Οποίος γι' αυτό ακριβώς και έγινε άνθρωπος. Αυτός το επιτελεί μέσα από την πίστη μας σ' Αυτόν, την αγάπη μας γι' Αυτόν, τη μετάνοιά μας απέναντί Του, την προσευχή μας σ' Αυτόν.

Ο δρόμος και η πορεία της ανθρώπινης ζωής, ακόμη εδώ στη γη, εκτείνεται από την κόλαση ως τον παράδεισο, από το διάβολο ως το Θεό. Σ' αυτό έγκειται και η αθανασία και η αιωνιότητα του ανθρώπου. Η αμετανόητη αμαρτία, ακόμη και εδώ στη γη, γίνεται για τον άνθρωπο ανυπόφορο βάσανο, κόλαση με όλες τις συνέπειές της. Η οργή —μία κόλαση, η υπερηφάνεια— άλλη, ο φθόνος— τρίτη κόλαση, η φιλαργυρία, η φιληδονία, η κακία,— κόλαση, κόλαση, κόλαση. Γιατί σε κάθε αμαρτία κρύβεται ο διάβολος και σ' αυτόν η κόλαση. Αυτό συμβαίνει πάντοτε, όταν κυριεύει την ψυχή του ανθρώπου η αμαρτία, η οποιαδήποτε αμαρτία. Η σωτηρία της ψυχής από αυτά τα βάσανα της κολάσεως είναι μόνο μία· με την πίστη και τη μετάνοια να μπει μέσα της ο Ζωοδότης και Παντελεήμων Κύριος Ιησούς Χριστός, ο Οποίος την πλημμυρίζει με την αιώνια πα-ραδεισιακή ειρήνη και την αθάνατη χαρά. Μόνο έτσι ο άνθρωπος βρίσκει με το Άγιο Πνεύμα τη δικαίωσή του εν Χριστώ, την αθανασία του, την αιωνιότητά του.

Μόνο το Ευαγγέλιο του Χριστού γνωρίζει πλήρως το μυστήριο της αμαρτίας και το πρόβλημα της αμαρτίας και καθετί που κρύβει μέσα της. Ο άσωτος υιός του Ευαγγελίου είναι το τέλει παράδειγμα του μετανοούντος αμαρτωλού. Το Ευαγγέλιο μας δείχνει ότι ο άνθρωπος με την ελεύθερη θέλησή του, με τη ζωή του μετέχει και στη γη και στον ουρανό, στο διάβολο και στο Θεό, στον παράδεισο και στην κόλαση. Η αμαρτία βαθμιαία γυμνώνει τον άνθρωπο από καθετί το θείο μέσα του, του παραλύει κάθε θεία έφεση και πόθο, ώσπου να τον ρίξει τελικά στη φριχτή αγκαλιά του διαβόλου. Και τότε καταντά ο άνθρωπος να βόσκει τους χοίρους του

κυρίου του, του διαβόλου. Οι χοίροι είναι τα πάθη, που είναι πάντοτε άπληστα και αδηφάγα. Σε μία τέτοια ζωή ο δυστυχής άνθρωπος δεν είναι παρά τρελός, σε παραφροσύνη, εκτός εαυτού. Διότι στη συγκλονιστική παραβολή του Ευαγγελίου ο Κύριος λέει για τον άσωτο υιό· «εις εαυτόν ελθών» (Λουκ. 15, 17). Πώς ήλθε εις εαυτόν; Με τη μετάνοια. Διότι με την αμαρτία ο άνθρωπος γίνεται παράφρων, εκτός εαυτού. Κάθε αμαρτία, ακόμη και η πιο μικρή, πάντοτε είναι τρέλα της ψυχής, παραφροσύνη της ψυχής. Με τη μετάνοια ο άνθρωπος σωφρονίζεται, ξαναγίνεται σώος, έρχεται εις εαυτόν. Και τότε βοά προς το Θεό, τρέχει σ' Αυτόν, κράζει προς τον ουρανό· «Πάτερ, ήμαρτον εις τον ουρανόν και ενώπιόν Σου» (Λουκ. 15, 21). Και ο Πατήρ ο ουράνιος τί κάνει; Πάντοτε απείρως Φιλάνθρωπος, βλέποντας το παιδί Του σε μετάνοια να σπεύδει κατά το μέρος Του, το σπλαχνίζεται, τρέχει, το αγκαλιάζει και το φιλεί. Και προστάζει τους επουράνιους δούλους Του, τους αγίους Αγγέλους· «Βγάλτε την καλύτερη στολή και ντύστε τον· φορέστε του δαχτυλίδι στο χέρι και δώστε του υποδήματα. Φέρτε το σιτευτό μοσχάρι και σφάξτε το να φάμε και να ευφρανθούμε, γιατί αυτός ο γιος μου ήταν νεκρός και αναστήθηκε, ήταν χαμένος και βρέθηκε· Έτσι άρχισαν να ευφραίνονται» (Λουκ. 15, 22-24). Έτσι γίνεται και για τον καθένα μας και για χάρη του καθενός αμαρτωλού που μετανοεί. Δηλαδή γίνεται χαρά και ευφροσύνη στον ουρανό του Παμφιλανθρώπου Κυρίου και Θεού και μαζί Του όλων των αγίων Αγγέλων.

Η μετάνοια από την αμαρτία οδηγεί τον μετανοούντα αμαρτωλό στην αγκαλιά του Θεού, στην αιώνια βασιλεία της αγάπης του Ουράνιου Πατέρα μας. Ενώ η αμετανόητη αμαρτία γεννά στην ψυχή το θάνατο για να γκρεμίσει μετά τον άνθρωπο στην αιώνια κόλαση του διαβόλου. Κύριε, δίνε μας μετάνοια.

(Οδός Θεογνωσίας, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 1985, σσ. 247-252-από τον πρόλογο του βιβλίου «Αμαρτωλές ψυχές»)